

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

H O T Ă R Ă R E A nr. 3-2/2024

cu privire la examinarea contestației XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2024 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX și XXXXXX

mun.Chișinău

22 octombrie 2024

Examinând în ședință publică contestația XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX și XXXXXX și audiind informația prezentată de către raportorul Octavian Lazarev, Colegiul de disciplină și etică,-

CONSTATĂ:

La xx.xx.2023, XXXXXX, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorii în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX și XXXXXX.

Ulterior, conform competenței, sesizarea menționată *supra*, a fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de xx.xx.2023 fiindu-i acordat nr. de corespondență XXXXXX.

Prin sesizarea sa din xx.xx.2023, XXXXXX a susținut că, Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina, din xx.xx.2022, XXXXXX a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de XXXXX, la închisoare pe un termen XXXXX. Prin aplicarea art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru o perioadă de probațiune de 4 ani. [...]

Astfel, autorul sesizării disciplinare invocă comiterea de către procurorul în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX, la conducerea urmăririi penale și acuzatorii de stat XXXXXX și XXXXXX, la reprezentarea învinuirii în instanța de judecată, în cauza penală XXXXXX, a abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, și anume:

- *lit.a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu;*
- *lit.b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept;*
- *lit.e) încălcarea gravă a legii.*

La 03.07.2023, prin decizia Inspecției procurorilor s-a dispus:

1. Aprecierea ca fiind vădit neîntemeiată a sesizării disciplinare înaintate de către XXXXXX, în partea în care sunt vizate acțiuni/inacțiuni ale procurorului XXXXXX, comise până la data de xx.xx.2020, pe motivul expirării termenului de prescripție în interiorul căruia poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorilor.

2.Încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXX, XXXXXX, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară, după cum este argumentat în capitolul *Concluzie* a părții descriptive a prezentei Decizii.

3.Încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară, după cum este argumentat în capitolul *Concluzie* a părții descriptive a prezentei Decizii.

4.Atenționarea procurorilor XXXXX și XXXXX asupra omisiunilor/deficiențelor admise în procesul de conducere a urmăririi penale și, corespunzător, reprezentării acuzării de stat în cauza penală de acuzare a lui XXXXXX.

5.Propunerea procurorilor XXXXXX și XXXXXX să urmeze, în cadrul Institutului Național al Justiției, instruirii în domeniul investigării și judecării infracțiunilor [...]

Nefiind de acord cu decizia adoptată de către Inspekția procurorilor, autorul sesizării a depus contestație și a solicitat sancționarea procurorilor vizați în speță, prin prisma prevederilor art.38 din Legea cu privire la Procuratură menționate *supra*.

În cadrul verificării sesizării, Inspekția procurorilor a stabilit că:

[...]

Urmare a verificării sesizării și a materialului probator, prin decizia sa din xx.xx.2023, Inspekția procurorilor nu a constatat temei de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX și XXXXXX, nefiind stabilite careva încălcări ale legislației de procedură penală.

În susținerea deciziei adoptate, Inspekția procurorilor a menționat că „... *Verificarea disciplinară nu a identificat motive și probe de a considera că XXXXXX și XXXXXX, în procesul de exercitare a atribuțiilor de serviciu, au acționat intenționat, în sensul că aceștia au încălcat conștient norme de drept material ori procesual, își dădeau seama de consecința prejudiciabilă a acțiunilor sau inacțiunilor lor și urmăreau sau admiteau survenirea consecințelor respective.*

Concluzia Inspekției procurorilor este că, procurorii XXXXXX și XXXXXX au acționat/inacționat cu neglijență gravă or, eventuala încălcare a normelor de drept material ori procesual s-a produs fără ca aceștia să-și dea seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunilor sau inacțiunilor lor, deși puteau și trebuiau să o prevadă, ori au considerat neîntemeiat că această consecință nu se va produce.

Verificarea disciplinară a constatat că, urmărirea penală în prezenta cauză penală a fost începută cu promptitudine: în ziua în care reprezentantul legal al părții vătămate XXX a depus plângere la IP Rezina (xx.xx.2018). În aceeași zi, ofițerul de urmărire penală, [...]

Dincolo de aceste omisiuni, Inspekția procurorilor a evidențiat faptul că, cadrul procesual-penal care a guvernat etapa urmăririi penale, nu obliga procurorul XXXXXX la dispunerea efectuării obligatorii a expertizei psihiatrico-psihologică și în raport cu XXXXXX și nici audierea [...]

Perioada, stabilită de ofițerul de urmărire penală și însușită de procuror, ca fiind timpul de comitere a infracțiunii, pe fundalul observațiilor menționate *supra*, este una prea largă: intercalează atât perioada de până la atingerea de către victimă [...], cât și

după această perioadă, chestiune vitală din perspectiva încadrării juridice a acțiunilor inculpatului.

În pofida deficiențelor, incontestabil constatate, admise de către procurorul XXXXXXXX la etapa urmăririi penale, dezvoltarea procedurii disciplinare nu poate avea loc și, corespunzător, răspunderea disciplinară nu poate fi angajată pe perioada derulării urmăririi penale (n.a. - *abaterea este prescrisă*), în virtutea terminării urmăririi penale în cauza XXXXXXXX la data de xx.xx .2019 – data înmânării rechizitoriului învinuitului și a trimiterii cauzei penale în instanța de judecată.

Ab initio, s-a menționat faptul că, deși nedeterminant, evoluția judiciară și administrarea probelor pe parcursul cercetării judecătorești, în prezenta speță, a fost condiționată de eficiența administrării probelor considerate pertinente și realizarea exercițiului de coroborare a acestora, în cadrul etapei de urmărire penală.

Temeinicia unei sentințe, este indisolubil legată de aspectul de motivare a acestea. Altfel spus, o sentință este apreciată temeinică, doar în măsura în care argumentele aduse de instanță se pliază pe circumstanțele speței și permit tragerea unor concluzii relevante.

S-a constatat că, prin rechizitoriu, care este actul de sesizare a instanței cu judecarea cauzei, procurorul XXXXXXXX , l-a pus sub învinuire pe [...]

În raport cu acuzațiile aduse de autorul sesizării disciplinare, s-a constatat că, raportat la subiectul pasiv al infracțiunilor, în particular, [...].

Aparent, prima metodă alternativă de comitere a infracțiunii [...]

Revenind la latura subiectivă a abaterii disciplinare (neglijența gravă), voi pune în evidență teza a II-a a alin.(2) din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căreia, specific abaterilor disciplinare comise cu neglijență gravă, este faptul că „lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă”.

Exercițiul de verificare disciplinară, a scos în evidență opțiuni de încadrare a faptei infracționale, atât conforme poziției XXXXXXXX, în calitate de autoare a sesizării disciplinare, cât și opiniei procurorilor XXXXXXXX și XXXXXXXX.

Aici de menționat că și judecătorul de caz, XXXXXXXX, care poate fi ancorat categoriei „profesionist în domeniul dreptului”, a acceptat poziția expusă de procurorul XXXXXXXX în cadrul dezbaterilor judiciare și, în conținutul sentinței din xx.xx.2022, a analizat de ce fapta săvârșită de către XXXXXXXX se încadrează juridic în baza indicilor calificativi ai infracțiunii prevăzute de XXXXXXXX Cod penal. Mai mult, faptul că pe caz nu a fost adoptată o încheiere interlocutorie, în care să fie semnalate acțiuni/inacțiuni ilicite ale procurorilor XXXXXXXX și XXXXXXXX urmare a investigării și judecării cauzei penale, induce prezumția că judecătorul a acceptat, inclusiv motivarea încadrării juridice a faptei infracționale în acord cu acuzația oficială formulată de procurori.

Un ultim aspect care trebuie pus în evidență, este legat de schimbarea situației produsă ulterior datei de xx.xx.2023. Aparent, în lumina modificărilor operate în Codul penal, posterior acelei date, acțiunile lui XXXXXXXX. s-ar încadra în indicii calificativi ai infracțiunii prevăzute de [...].

Pe fundalul celor ante-menționate și constatării comiterii abaterii disciplinare cu neglijență gravă, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor XXXXXXXXși

XXXXXX, pentru omisiunile și prestația avută pe parcursul cercetării judecătorești sau/și în cadrul dezbaterilor judiciare în cauza penală de acuzare a XXXXXX, este inadmisibilă.

În context, de menționat că, potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează, or independentă procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

În condițiile prevederilor art.13 din Legea cu privire la Procuratură și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

Art.36 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 stipulează, că procurorii sânt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 din lege.

Potrivit art.40 alin.(1),(2) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare, dar prin excepție de la prevederile alin.(1), în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii respective.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de 03.07.2023 și expediată autorului sesizării, contestația fiind depusă la Consiliul Superior al Procurorilor, la 17.07.2023.

În continuare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația, audiind reprezentantul autorului sesizării și verificând argumentele expuse, în raport cu actele administrate în ședința, Colegiul consideră că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că, Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorilor XXXXXX și XXXXXX nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorii vizați a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Reieșind din aceste prevederi ale normelor enumerate, Colegiul concluzionează că în procedurile folosite de către petiționar și contestate la

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, nu au fost încălcate careva drepturi și libertăți fundamentale ocrotite de lege. Inspecția procurorilor a dat răspuns la toate întrebările formulate de către petentul.

Reieșind din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prevede expres cazurile de tragere la răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, Inspecția procurorilor a verificat acțiunile procurorilor în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX și XXXXXX, dacă întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a),b),e) din Legea nr.3/2016.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză. Iar conform art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorilor vizati.

Totodată, Colegiul apreciază critic alegațiile petentului, și stabilește că, procurorii în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX și XXXXXX și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârile analizate, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte și să mențină hotărârile în cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea lui la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul, că Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod, legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a procesului penal respectiv de către procurorul vizat nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Respectarea principiului independenței decizionale exclude această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată, aspect care în situația analizată a putut și poate fi pus în aplicare.

La fel, Colegiul constată că celelalte argumente invocate în contestația depusă nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul, -

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de către XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura raionului Rezina, XXXXXX și XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia, la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului.

**Președintele Colegiul de disciplină și etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

semnat

Vladislav GUȚAN